

Vahşi Kitap

Juan Villoro

4.
baskı

Resimleyen: Gabriel Martínez Meave
Çeviren: Bülent Kale

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

 CAN
ÇOCUK

El libro salvaje, Juan Villoro

Resimler: Gabriel Martínez Meave

D.R.© (2013) Fondo de Cultura Económica

Carretera Picacho Ajusco, 227;

14378, Ciudad de México

© **Can Sanat Yayınları A.Ş., 2018**

Bu eserin Türkçe yayın hakları Kalem Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır. Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

ISBN 978-975-07-3673-5

1. Basım: 2018

4. Basım: 1000 adet, Eylül 2021

Çeviren: Bülent Kale

Resimleyen: Gabriel Martínez Meave

Yayın Koordinatörü: İpek Şoran

Editör: Tuğçe Özdeniz

Düzeltili: Seda Ateş

Kitap Tasarımı: Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak Tasarım: Melis Cantürk, Lom Creative (www.lom.com.tr)

Tasarım Uygulama: Recep Eren

Can Sanat Yayınları Yapım ve Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.

Yayıncı Sertifika No: 43514

Maslak Mh. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza No: 9/25 Sanyer, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33

cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

Baskı ve Cilt: Özkaracan Matbaacılık ve Ciltcilik San. Tic. Ltd.

Sertifika No: 45469; Adres: Evren Mah. Gülbahar Cad.

No: 62 Bağcılar, İstanbul

Vahşi Kitap

JUAN VILLORO

Resimleyen: Gabriel Mart nez Meave

Çeviren: Bülent Kale

JUAN VILORRO

Juan Villoro 1956 yılında Meksiko’da doğdu. Meksika’nın önde gelen gazetelerinden *Reforma*’da düzenli olarak yazan Villoro, ülkesinin çok yönlü ve üretken kalemlerinden biridir. Villoro’nun farklı türlerde (deneme, roman, oyun, öykü) otuzdan fazla kitabı yayımlanmıştır. Bu eserleriyle Xavier Villaurutia Ödülü (1999), Herralde En iyi Roman Ödülü (2004), Antonin Artaud Ödülü (2008), İspanya Kralı Uluslararası Gazetecilik Ödülü (2010), İber-Amerika José Donoso Ödülü (2012) ve José Emilio Pacheco Edebi Saygı Ödülü (2016) olmak üzere pek çok ödüle değer görülmüştür. Almancadan ve İngilizceden çeviriler yapmasının yanı sıra, misafir öğretim görevlisi olarak Princeton, Yale, Boston ve Barselona Pompeu Fabra Üniversitesi gibi saygın üniversitelerde edebiyat ve gazetecilik üzerine dersler vermiştir.

İçindekiler

Ayrılık.....	9
Demir Şurubu Şişesi.....	19
Tito Dayı	31
Yer Değiştiren Kitaplar	43
Eczanenin İlaçları.....	59
Gücünü Kontrol Et	71
Bir Kitabın Anlattığı Hikâye Her Zaman Aynı Değildir	83
Karanlık Kitaplar	89
Vahşi Kitap	103
Hikâye Siliniyor	117
Bir Düşman	131
Korsan Kitap	143
Emirleri Prens Veriyor	155
Tito Dayı Romanlardan İlhamla Yemek Yapıyor	167
Catalina Kütüphanede	179
Zaman ve Kurabiyeler	191
Ses Çıkarmayan Motorlar.....	209
Zikzak Biçimli Radyasyon	221
Karanlıklar Kulübü	231
En Besleyici Yem	247
Bir Şey Bitince Başlayan Şey.....	253

Ayrılık

Size, ben on üç yaşındayken başımdan geçenleri anlatacağım. Bir türlü unutamadığım bir şey bu, sanki hikâye beni boğazımdan yakalamış gibi. Kulağa tuhaf gelebilir, ama geçmişin ellerini üzerimde hissediyorum, hatta öyle net bir duygu ki, eldiven kullandığını bile biliyorum.

Bu hikâye sır olarak kalırsa beni esir alacak. Şu anda yazmaya başlayınca bile hafif bir rahatlama hissettim. Geçmişin “elleri” hâlâ üzerimde, ama bir “parmağı” şimdiden çözüldü bile; hikâyeyi bitirdiğimde özgür kalacağımı vaat edercesine.

Her şey patates püresi kokusuyla başladı. Annem ke-

yıfsızken hep patates püresi yapar. Patatesleri gereken-
den daha sertçe ezer, hakiki bir öfkeyle. Bu onu rahat-
latıyor. Patates püresini hep sevmişimdir, her ne kadar
bizim eve tadında mutlaka bir sorunla gelse de.

O akşam, mutfaktan gelen kokuyu alınca sorunun ne
olduğunu anlamak için hemen mutfağa gittim. Annem
geldiğimi fark etmedi.

Sessizce ağlıyordu. Annemin yeniden hayran oldu-
ğum o gülümseyen kadın olması için her şeyi yapmaya
hazırdım ama bunu nasıl başaracağımı bilmiyordum.

O günden sonra, geceleri onun hıçkırıklarını duyma-
ya başladım. Bir süredir gecenin bir yarısı uyanmaya
başlamıştım. Çocukken sabaha kadar deliksiz uyurdum
ama on üç yaşında “kızıl düş”ü görmeye başladım, bir
türlü peşimi bırakmayan bir karabasandı bu. Kendimi
uzun, nemli ve karanlık bir koridorda görüyordum.
Koridorun sonunda alevlerin hareketli ışığı beliriyordu.
Oraya doğru yürüyordum. Ve o an bir kalenin içinde ol-
duğumu anlıyordum. Adımlarım karanlıkta çınlıyordu,
bu çınlamalardan giydiğim botların demirden olduğunu
fark ediyordum. Evet, ben zırhlarını kuşanmış bir asker-
dim. Koridorun sonunda birini kurtarmam gerekiyordu,
orada biri ağlıyordu. Sesi kadın sesine benziyordu, hoş
ama çok hüzünlü bir ses. Bu sese doğru yürüyordum,
yürüyüşüm biraz abartılıydı, çünkü koridor ben adım
attıkça uzuyor gibiydi. Sonunda kırmızı duvarlı bir oda-
ya giriyordum. O zaman en sevdiğim renk kızıldı. “Kızıl”
kelimesinin sesi o kadar hoşuma gidiyordu ki! Rüyam-
da, ağlayan kadını görmüyordum ama orada olduğunu

biliyordum. Daha onun yanına gidemedim, kızıl rengiyle beni hipnotize eden bir duvara yaklaşıyordum. Duvarın yüzeyinin sıvı olduğunu da ancak o zaman anlıyordum. Elimle duvara dokunmamla beraber kan parmaklarımın arasından sızmaya başlıyordu. İşte o anda uyanıyordum; korkudan ölmüş halde.

Işığı yakıyordum, çalışma masamdaki ışıklı dünya küresine ve ara sıra birlikte uyuduğum son pelüş oyuncuğuma bakıyordum. Eğer biri bana on üç yaşında hâlâ çocuk olduğumu söyleseydi çok sinirlenirdim. Kendimi genç bir adam olarak görüyordum. Evet, pelüş tavşanım hâlâ orada duruyordu, çünkü onu seviyordum. Ama onsuz da uyuyabiliyordum ve kendimi tek başıma savunabiliyordum. “Kızıl düş”ü gördüğüm gecelerde bile alıp yatağıma getirmezdim onu. Tavşan, biri diğerinden daha aşağıda olan gözleriyle kendi köşesinden bana bakardı. Ondan yardım istemezdim ama tekrar uyuyabilmem çok zaman alırdı.

Kâbus gördüğüm gecelerde uyandıgımda çok susamış olurdu. Annemin komodinin üstüne bıraktığı su bitmişse mutfağına gitmeye cesaret edemezdim, orası “kızıl düş”ün geçtiğı yermiş gibi gelirdi bana.

O zaman dünya küresindeki ülkeleri düşünerek biraz kafamı dağıtmaya çalışırdım. En sevdiğim ülke Avustralya’ydu. Şişirilmiş sakız rengine boyanmıştı. En sevdiğim üç hayvan da Avustralya’dandı: koala, kanguru ve ornitorenk.

Koalalarla ilgili en çok hoşuma giden şey ağaçlara tutunma şekilleriydi. Ben de yastığıma sanki bir koalayımı-

şım gibi sarılır, uykuya dalıncaya kadar, açık bıraktığım ışıktaki öylece kalırdım.

Belki de böyle korkutucu şeyler büyümeye başladığım için aklıma geliyordu. Okuldaki arkadaşlarım hayaletli, vampirli hikâyeleri çok seviyordu. Hiç hoşlanmasam da bu korkunç düşü görüp duruyordum.

Bir gece, her zamankinden daha fazla sıçrayarak uyandım. Işığı yaktım ve kan lekeleriyle dolu olmalarından korkarak ellerime baktım. Yalnızca okuldan döndüğümde de olan mürekkep izleri vardı. Sonra dünya küresine döndüm ama uzak ülkeleri düşünme fırsatı bulamadan bir hıçkırık sesi duydum. Koridordan geliyordu, annemin başka bir şeyle karıştırmamın mümkün olmadığı sesiydi.

Bu sefer odamdan çıkma cesaretini gösterebildim, o hıçkırıklar benim kâbusumdan daha önemliydi, çıplak ayaklarla annemlerin odasına yürüdüm.

Annem ve babam ayrı yataklarda yatardı. Odanın perdeleri açıktı ve ay ışığı içeriye süzülüyordu; babamın yatağının üzerine, onun yatağı pencereye daha yakındı çünkü. O zamandan beri pek çok yatak gördüm ama hiç biri beni bu kadar etkilemedi: babam orada değildi.

Annemin gözleri kapalıydı, ağlıyordu. Benim odada olduğumu fark etmedi. Babamın yatağına gittim, yorganı kaldırdım, yatağa girdim. Burnuma deri ve losyon karışımı harika bir koku geldi, sonra hemen uyumuşum. Bir daha hiç o geceki kadar iyi uyumadım.

Ertesi gün, annem beni babamın yatağında uyurken görmekten hiç hoşlanmadı. Ona uyurgezer olduğumu

söyledim, oraya geldiğimden haberim olmadığını.

“Bir bu eksikti!” diye bağırdı annem. “Uyurgezer bir oğlan!”

Okula giderken, kız kardeşim Carmen uyumda yürüyorum diye benimle dalga geçti. Sonra ona da uyurgezer olmayı öğretebilir miyim, diye sordu. Carmen on yaşındaydı, söylediğim her şeye inanıyordu. Ona geceleri toplanan bir kulübün üyesi olduğumu söyledim. Uyuma-ya devam ederek sokaklarda geziyorduk.

“Kulübün adı ne?” diye sordu Carmen.

“Karanlıklar Kulübü,” demek geldi o an aklıma.

“Ben de girebilir miyim?” diye sordu.

“Önce bazı sınavlardan geçmelisin. O kadar basit değil,” diye yanıtladım.

Carmen bir gece onu da uyandırıp kulübe götürmemi istedi. Ona söz verdim ama tabii ki yapmadım.

Uyurgezer olmamdan endişelenen annem arkadaşı Ruth’u aradı. Ruth, İkinci Dünya Savaşı sırasında Almanya’da yaşamıştı ve uyurgezer bir çocuktan çok daha tüyler ürpertici şeylere tanık olmuştu. Annem Ruth’la telefonla konuştuğunda, dinlediği daha korkunç hikâyelerle sakinleşiyordu. Bizim hayatımız da mükemmel değildi ama en azından bizi bombalamıyorlardı.

Okuldan döndüğümde, annem telefonda Ruth’la konuşuyordu. Buna rağmen, ev yine de patates püresi kokuyordu. Arkadaşının anlattığı korkunç hikâyeler onu sakinleştirmeye yetmemişti.

Sırt çantamı bırakmak için odama gittim. Tuvalete girdim, ellerimi yıkadım (lanet olası mürekkep lekeleri

hâlâ duruyordu), mutfağa yöneldim; kendisiyle birlikte sorunları da getiren o muhteşem kokunun geldiği yere.

Kapıda durdum ve annemi sessizce ağlarken gördüm. Sonra okuldayken aklımda bin defa evirip çevirdiğim o soruyu sordum: “Babam nerede?”

Annem gözyaşlarının arasından baktı. Sanki ben iyi ama bozuk bir görüntüymüşüm gibi gülümsedi.

“Konuşmamız gerek,” oldu yanıtı, ama bir şey söylemedi. Patatesleri ezmeye devam etti. Bir sigara yaktı, dağınık kafayla sigara içerken pürenin üstüne kül düşürdü.

Orada heykel gibi durdum.

“Baban bir süreliğine başka bir yerde kalacak. Bir stüdyo daire kiraladı. Çok işi var ve biz çok gürültü yapıyoruz. Bu işi bitince de Paris’e gidecek, bir köprü inşaatı için,” diye anlattı annem.

Bir şeyler bana babamın ay ışığında gördüğüm o yatağa bir daha hiç dönmeyeceğini düşündürdü.

Annem diz çöktü ve beni kucakladı. Beni hiç böyle yere diz çökerek kucaklamamıştı.

“Sana bir şey olmayacak, Juanito,” dedi.

Ne zaman bana Juanito dese çok kötü bir şey oluyordu. Bu, sevgi gösteren bir hitap değildi, krizin yaklaştığını gösteren bir hitaptı, hitapların patates püresiydi.

Zaten beni endişelendiren bana bir şey olması değil, ona bir şey olmasıydı. Annemin, okuluma uğradığı ve onu bütün annelerden daha güzel bulduğum zamanlardaki gibi gülümsemesini istiyordum.

“Endişelenme,” dedim. “Ben senin yanındayım.”

Bu, o anda söyleyebileceğim en kötü şeydi. Bana tüm

gücüyle sarılıp her zamankinden daha çok ağlamaya başladı, ta ki ocakta dibi tutan sigara küllü patates püresinin kokusu tüm evi kaplayıncaya kadar.

Kardeşim daha geç geldi çünkü piyano dersi vardı. Bizi pizza yerken buldu. O akşam kardeşim için epey eğlenceliydi. Annemin iştahı yoktu, Carmen'in dilediği kadar pizza yemesine karışmadı.

“Size bir şey söylemem gerek,” dedi annem sanki her kelimeyi tek tek çiğniyormuş gibi. “Babanız bir seyahate çıktı.”

Carmen bu habere çok sevindi, çünkü babamın ona bir pelüş oyuncak getireceğini düşündü. Kardeşimi gerçeği bilmediği için mutlu görmek beni hüzünlendirdi ama aslında o anda gerçeği öğrenmemesi için her şeyi yapardım.

O zamanlar boşanmak moda değildi. Arkadaşlarım arasında boşanmış anne-babası olan kimse yoktu. Yine de bunun mümkün olduğunu biliyordum. Bir film seyretmişim, çok komikti, bir çocuk canı ne isterse yapabiliyordu çünkü iki ayrı evi vardı ve ikisinde de bir sürü şey için izin almayı başarabiliyordu.

Annem ve babam kavga etmezlerdi ama birbirlerini seviyormuş gibi de konuşmazlardı. Birbirlerini öptüklerini hiç görmemiştim, el ele tutuştuklarını da.

Bir akşam, babamın çalışma masasını karıştırırken, bir kitabın arasında bir mektup buldum. Zarfın üstünde birbirinden güzel çizimler vardı. Güller, mavi yıldızlar, zikzak biçimli yeşil şimşekler. Bir *rock* grubunun albüm kapağına benziyordu.

Zarfın içinden bir mektup çıktı. Babamı çok seven bir kadın arkadaşındandı ve onunla Paris'e seyahat etmeyi istiyordu. Midemde bir boşluk hissettim ve mektubu anneme verdim.

Bu, patates püresini yakmamızdan iki ay önce olmuştu. Bazen onun benim yüzümden bu kadar üzüldüğünü düşünüyorum. Her şey ben anneme o lanet olası mektubu verdiğim için olmuştu.

"Boşanacak mısınız?" diye sordum anneme, Carmen'in bizi duymadığından emin olduğum bir anda.

Ben o filmdeki çocuk gibi iki evim olsun, sürekli eğleneyim istemiyordum. Doğruyu söylemek gerekirse, babamı görmek de istemiyordum. Annem mutlu olsun diye dönmesini istiyordum, o kadar.

"Ne olacak bilmiyorum. Babanız sizi çok seviyor, önemli olan bu," dedi annem.

Babamın beni sevmesi umurumda değildi. Ben onun annemi sevmesini istiyordum. Önemli bir yemin etmek için odama gittim. Dünya küresini aldım ve Avustralya haritası önünde o evde mutlu olacağımıza, bunu başarmak için elimden gelen her şeyi yapacağıma yemin ettim.

O gece kâbus görmedim ama uyuyamadım da.

Eskiden annemle babama ait olan odaya gittim, şimdi orada bir yatak fazlaydı. Daha doğrusu, bir yatağın fazla olduğunu sanıyordum. Oraya uyumaya gitmiştim ama Carmen'in benden hızlı davrandığını gördüm. Her

zamanki gibi, yüzünde çok mutlu bir ifade vardı. Belki de rüyasında Karanlıklar Kulübü'ne kabul edildiğini görüyordu.

Demir Şurubu Şişesi

Annem her yere sigaralarını bırakmaya başlamıştı. Hiçbirini de sonuna kadar içemiyordu. O kadar gergindi ve öyle çok telefon görüşmesi yapıyordu ki yaktığı sigaralar, o daha bir tanesini bile içmeden küllükte üst üste yığılıyordu. Her yer duman altıydı, sanki Kızılderili kampında yaşıyorduk.

Her şey sigara ve patates püresi kokuyordu. Ayrılık haftası boyunca, haftanın başından sonuna kadar patates püresi yedik durduk. Neyse ki pazar günü annem bizi arkadaşı Ruth'a bıraktı da o sayede birkaç leziz Alman sosisi tadabildik; muskat diye hiç bilmediğim bir sos kullanmıştı Ruth.

O akşam annem bizi almaya çok geç geldi. Carmen kucağında pelüş kunduzuyla çoktan uyumuştı. Ben de uyukluyordum ama annemle arkadaşları arasında geçen şu konuşmaya kulak misafiri olmuştum:

“En kötüsü de şu tatil meselesi,” dedi annem. “Bunları ne yapacağım, hiç bilmiyorum.”

“Bunlar” dediği Carmen ve bendik.

“Dert etme, bir çare bulunur,” dedi Ruth. “La Pinta bende kalabilir.”

La Pinta bizim köpeğimizdi, siyah beyaz renkte bir Malta teriyeriydi. Şaşırılmışım ama biraz sakinleşmişim, neyse ki Ruth köpeği almayı teklif etmişti, bizi değil.

Neden tatili evde geçiremiyorduk ki? Okulların kapanmasına iki hafta kalmıştı. Artık sınıfta çok az ders işliyorduk. Öğretmenin eski telaşı kalmamıştı, bize birer kâğıt veriyordu ve ne istersek saatlerce çiziyorduk. Sonra şarkı söylüyorduk, yanlış söylesek bile önemsemiyordu öğretmen. Sanki gerçek dersler artık bitmişti de hepimiz sadece öyle gerektiği için oradaydık. Yaza yani bizim değişimizle “büyük tatil”imize kadar kalan günleri dolduruyorduk.

Şu hayattaki en güzel şey, tatillerin ilk günüdür. Güneş o sabah bir başka dolar odaya. Parlak bir güneştir bu; bal rengi, perdeleri ısıtır ve insana iki ay boyunca okul olmadığını haber verir. O ilk gün başınıza her şey gelebilir, o güneş sanki Avustralya’dan gelir, onun kızıl topraklı çöllerinden.

Eğer bir yıl boyunca çok sevdiğin bir şeyi (çikolata, spagetti, ya da kızarmış tavuk) yemeyi bırakır ve sonra

onu birden tekrar yemeye başlarsan, tadı eskisinden daha güzel gelir. Tatilin ilk günü böyle bir şeydir işte.

Pablo benim en iyi arkadaşım, iki sokak ötemizde oturuyordu. Yaz tatili için bir sürü şey planlamıştık, hatta birlikte içinde vahşi kedilerin yaşadığı, pencere-leri kırık, terk edilmiş bir eve bile girecektik. Bir akşam dışarıdan döndüğümde koridorda üst üste yığılmış bir sürü kutu gördüm.

“Babanın eşyaları,” dedi annem.

Bir kutuyu açtım, içi kitap doluydu. Babam mühendislik eğitimi almıştı ve çok tuhaf bir ismi olan bir de kitap yazmıştı: *Hareketli Köprüler*. Bana gemilerin geçmesi için ortadan ikiye ayrılıp yukarıya doğru kalkan köprülere böyle dendiğini söylemişti.

Eşyalarını almaya babamın geleceğini düşünmüştüm ama bir süre sonra iki kurye geldi ve tüm o yığını bir çarpıda toparlayıp götürüverdiler.

“Eşyalar depoya gidecek. Baban Paris’ten dönünceye kadar orada kalacaklar,” dedi annem.

“Bir stüdyo daire kiralamayacak mıydı?” diye sordum.

“Paris’te bir köprü yapacaklar,” diye yanıtladı annem.

Belki bir köprü yapacaktı ama kendisine o kartı gönderen kadını da görecekti. Zarfa yaptığı resimleri çok sevmiştim ama babamın onunla birlikte gitmesinden nefret ediyordum.

Babamın orada bir köprü yapmasından da nefret ediyordum. Eminim gemilerin geçmesi için açılabilen bir köprüydü bu yapacağı da. “Hareketli köprüler” onun uz-

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

 CAN
ÇOCUK

Vahşi Kitap

On üç yaşındaki Juan'ın yaz tatili hiç de hayal ettiği gibi başlamaz. Tatilini tuhaf dayısı Tito'yla geçirecektir. Juan, dayısının devasa bir kütüphaneye kaplı evindeki yeni hayatına alışmaya çalışırken garip bir şey fark eder: Kitaplar kendi başlarına hareket etmektedir! Juan bunu dayısıyla paylaştığında, bir sır açığa çıkar: Juan bir prinseps okurdur, yani kitaplar ona sihirle yanıt vermektedir. Yakalaması neredeyse imkânsız olan "Vahşi Kitap"ı bulmak da onun görevidir. Peki hikâye hırsız "Korsan Kitap" peşine düştüğü "Vahşi Kitap"a ulaşmadan önce Juan ve yeni arkadaşı Catalina onu bulabilecekler mi?

Kitaplarla, kütüphanelerle ve okumanın gücüyle ilgili unutulmaz bir macera.

roman

YAŞ 11 12 13 +

CAN
ÇOCUK

cancocuk.com

ISBN 978-975-07-3673-8

9 789750 736735